

Erasmus+

Fun High5

5C

LUTY

GAZETKĘ PRZYGOTOWAŁA KLASA 5C

Historia walentynek

strona 2-3

Walentynki w Jedyńce

strona 4-5

Historia tłustego
czwartku

Strona 6

Tłusty czwartek w Polsce

Strona 7

Tłusty czwartek

W Europie

Strona 8

Przepisy na pyszne

pączki

Strona 9

Pączkowy czwartek

w Jedyńce

Strona 10

Krzyżówka

Strona 11

Ryś Rysiek

Strona 12

*Kto w tłusty czwartek nie zje pączków
kopy, temu myszy zjedzą pole i będzie
miał pustki w stodole! :)*

HISTORIA WALENTYNEK i Świętego Walentego

Co roku 14 lutego są obchodzone Walentynki, nazwa ta pochodzi od św. Walentego, którego wspomnienie liturgiczne w Kościele katolickim obchodzone jest również tego dnia. Zwyczajem w tym dniu jest wysyłanie sobie nawzajem listów zawierających wyznania miłosne.

Na Zachodzie, zwłaszcza w Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych, czczono św. Walentego jako patrona zakochanych. Dzień 14 lutego stał się więc okazją do obdarowywania się drobnymi upominkami.

HISTORIA WALENTYNEK

i Świętego Walentego ♡

Walentynki są obchodzone w południowej i zachodniej Europie od średniowiecza. Europa północna i wschodnia dołączyła do walentynkowego grona znacznie później. Pomimo katolickiego patrona tego święta, czasem wiązane jest ono ze zbieżnym terminowo zwyczajem pochodzącym z Cesarstwa Rzymskiego, polegającym głównie na poszukiwaniu wybranki serca, np. przez losowanie jej imienia ze specjalnej urny.

Walentynki do Polski trafiły wraz z kultem świętego Walentego z Bawarii i Tyrolu. Popularność uzyskały dopiero jednak w latach 90, XX wieku. Jedyne i największe w Polsce odbywają się corocznie od 14 lutego 2002 roku w Chełmnie pod nazwą „Walentynki Chełmińskie”.

WALENTYNKI W JEDYNCE

**Na dworze chłodno, wiatr drzewa kołysze,
a ja do Ciebie Walentynkę piszę.
Piszę powoli, piszę dokładnie,
niech każde słowo w sercu zapadnie!**

**Walentynkowe życzenia,
z walentynkowej krainy,
od walentynkowego chłopca,
dla walentynkowej dziewczyny.**

WALENTYNKI W JEDYNCE

**W kosmicznym tempie,
lecz w ziemskim stanie
serdeczną walentynkę
Przesyłam Ci kochanie.**

**Jeśli zdziwiona jest Twoja minka,
Z jakiej okazji list ten wysłany,
Przypomnij sobie, że Walentego
Jest to Światowy Dzień Zakochanych!**

HISTORIA TŁUSTEGO CZWARTKU

Tłusty czwartek jest świętem ruchomym. Jego data zależy od tego, kiedy wypada Wielkanoc. Pewne jest, że tłusty czwartek poprzedza ostatki i środę popielcową oraz wypada w czwartek. Oznacza zakończenie karnawału i początek wielkiego postu.

W 2022 roku tłusty czwartek przypadał 24 lutego.

STAROŻYTNY RZYM

Czas pomiędzy zimą a wiosną hucznie świętowano już w starożytnym Rzymie. Ucztowanie opierało się na jedzeniu tłustych potraw, szczególnie mięs oraz picciu wina, a zagryzkę stanowiły pączki przygotowywane z ciasta chlebowego i nadziewane słoniną.

Słodki pączek przywędrował prawdopodobnie z kuchni arabskiej.

CHRZEŚCIJAŃSTWO

W kulturze chrześcijańskiej kilka dni przed Wielkim Postem bawiono się i objadano, a słowo "tłuste" charakteryzowało większość potraw – trzeba było najść się do syta, by pożegnać karnawał i zebrać siły przed czterdziestodniowym postem.

TŁUSTY CZWARTEK W POLSCE

Zwyczaj jedzenia w tłusty czwartek pączków zadomowił się w Polsce już w XVII wieku, ale raczej w miastach i na dworach. Na wsi pojawiły się pod koniec XIX i na początku XX wieku.

Pierwsze polskie pączki wcale nie były słodkie. Miały postać nadziewanego słoniną chlebowego ciasta, smażonego na smalcu. Do tego podawano je z tłustym mięsiwem.

Pączki zyskały słodkie oblicze w XVI wieku, a zaokrągliły się na przełomie XVII i XVIII, gdy zaczęto używać do wypieku drożdży, przez co ciasto stało się bardziej puszyste. Początkowo jedynie polewano je miodem, ale szybko nauczono się wypełniać pączki marmoladą i innymi słodkościami.

Po hucznych, obfitych w pożywienie dniach następował 40-dniowy post. W domach szorowano wrzątkiem garnki, aby nie został w nich tłuszcz z gotowanego wcześniej mięsa. Odtąd aż do świąt wielkiej nocy jedzono tylko postne potrawy: kaszę, ziemniaki i żytni barszcz oraz koncentrowano się na modlitwie i umartwianiu.

TŁUSTY CZWARTEK W EUROPIE

FRANCJA Mardi Gras

Tłusty wtorek to dla paryżan dzień pełen gofrów, pączków oraz faworków. Specjalnie na tą okazję, przygotowuje się również naleśniki zwane „crepes suzette” z dodatkiem sosu pomarańczowego.

WIELKA BRYTANIA Pancake Tuesday

W krajach anglosaskich w czasie Wielkiego Postu jedzenie mleka oraz jajek było zakazane, dlatego w ostatni dzień karnawału ludzie szukali sposobu na wykorzystanie tych składników, żeby się nie zmarnowały. Padło na naleśniki, w końcu mleko i jajka stanowią ich podstawę.

NIEMCY Schmotziger Donnerstag

W niemiecki tłusty czwartek w piekarniach królują pączki z najróżniejszymi nadzieniami, polewami i posypkami. Zaglądając tego dnia do piekarni, musimy być przygotowani na niespodzianki: sprzedawca może zaskoczyć nas przebraniem za diabła!

PRZEPIS NA PYSZNE PĄCZKI

Ciasto na pieczone pączki :

- 400 g mąki pszennej + do podsypywania
  - 50 g cukru
  - 1 Drożdże suszone instant
  - ½ łyżeczki soli
  - 125 ml ciepłego mleka
  - 3 jajka
- 150 g miękkiego masła

Dodatkowo:

- 300 g marmolady różanej
  - 1 jajko
- 3-4 łyżki suszonych płatków róży

Lukier cytrynowy:

- 130 g cukru pudru
- 7 łyżek soku z cytryny
- 1 łyżeczka wody różanej

Krok 1

Do dużej miski przesiej mąkę, dodaj cukier, drożdże i sól, a następnie wymieszaj. Dodaj ciepłe mleko, wbij jajka i ponownie wymieszaj. Ciasto wyrób ręcznie lub przy użyciu miksera z końcówką do ciasta drożdżowego przez mniej więcej 5 minut, aż masa będzie gładka. Stopniowo dodawaj masło – cały czas wyrabiając, aż ciasto zrobi się miękkie i będzie odchodzić od dłoni. Przełóż do oprószonej mąką miski, przykryj ściereczką i odstaw do wyrośnięcia w ciepłe miejsce na godzinę. Ciasto powinno podwoić swoją objętość.

Krok 2

Blachę wyłóż papierem do pieczenia. Wyrośnięte ciasto zagniataj przez kilka chwil na stolnicy oprószonej mąką. Rozwałkuj je na grubość około 1 centymetra. Za pomocą szklanki wykrawaj kółeczka, nałóż na każde po łyżeczce marmolady. Złóż na pół, sklej i uformuj kulkę. Gotowe pączki odłóż na blachę, przykryj ściereczką i odstaw do wyrośnięcia na pół godziny.

Krok 3

Piekarnik nagrzej do 180°C. Pączki posmaruj roztrzepanym jajkiem, a następnie włóż je do gorącego piekarnika i piecz przez 15 minut. Lekko ostudź – przez mniej więcej 10 minut.

Krok 4

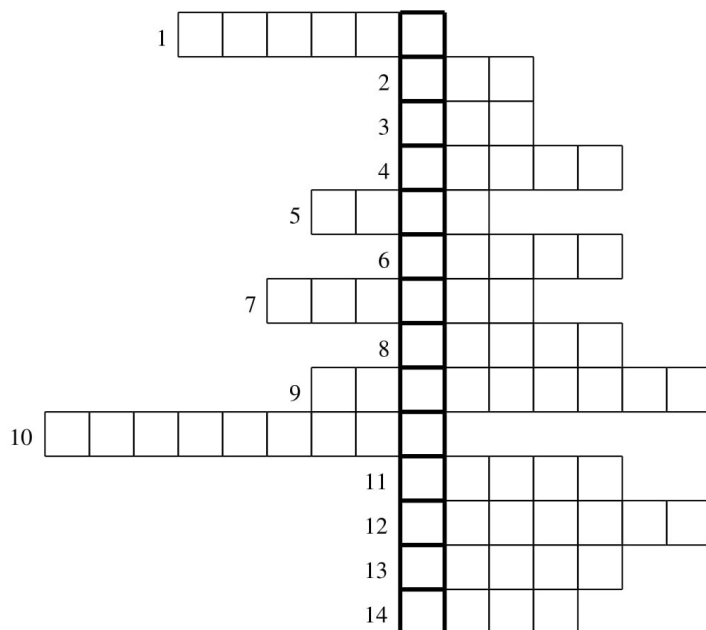
W tym czasie przygotuj lukier. Cukier puder przesiej do miseczki. Dodaj sok z cytryny i wodę różaną, mieszaj widelcem lub trzepaczką, do uzyskania gładkiej konsystencji. Jeśli lukier jest za rzadki, możesz dodać trochę cukru pudru, jeśli za gęsty – odrobinę soku z cytryny lub wody.

PĄCZKOWY CZWARTEK W JEDYNCE

KRZYŻÓWKA

Tytuł: "Krzyżówka"
Autor krzyżówki: 5c

1. W czym piszemy na lekcji?
2. Co to za broń, do której potrzebne są strzały?
3. Mieszkają w nich pszczoły.
4. Do jakiej grupy zaliczamy ludzi?
5. Mąż mamy.
6. Podobne do Wielkiej Stopy, mieszka w jaskiniach górskich.
7. Państwo na C. Graniczy z nami od południa.
8. Pokazuje godzinę.
9. Są nimi psy, lamy, koty.
10. 7 dzień tygodnia.
11. Jeździmy na nim w lecie.
12. Czym jeździ rolnik Rysiek?
13. W co się patrzymy, jak oglądamy filmy?
14. Jaki kształt ma hulahop?

NASZ RYŚ RYSIEK :)

**Od początku roku szkolnego opiekujemy się Rysiem w ramach akcji
Pomagaj z WWF.**

Ryś to największy europejski kot, zamieszkujący najdziksze zakątki Polski. Ten jeden z największych drapieżników w Europie otarł się o granicę wyginięcia, a niektóre populacje tego gatunku są nadal zagrożone - bez aktywnej ochrony nie mają szans na przetrwanie.

**Klasa 5C Szkoła Podstawowa nr 1
w Trzebnicy**
OPIEKUJE SIĘ RYSIEM

Dziękujemy za symboliczną adopcję rysia!

Dzięki Twojemu wsparciu Fundacja WWF Polska może chronić przyszłość zagrożonych gatunków, a także stawiać czoła największym wyzwaniom środowiskowym, przed którymi stoi świat.

Razem możemy więcej!

Mirosław Proppé
Prezes zarządu WWF Polska

Do tej pory zebraliśmy prawie 600 zł!

Następne wydanie pod redakcją **7a**

**ZAPRASZAMY
DO DZIELENIA SIĘ SWOIMI TALENTA-
MI,
POMYSŁAMI, TROSKAMI, itp..
NA ŁAMACH NASZEJ
SZKOLNEJ GAZETKI**

Informacja:

**Samorząd Szkolny
i opiekun
Anna Matwiszyn**

Fun High5!!!